

განხილულია ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი № ს13 -22, 24.11.2022

დამტკიცებულია მმართველი საბჭოს გადაწყვეტილებით:

დადგენილება №17, 06.12.2022

ბოლო ცვლილებები განხილულია ფაკულტეტის საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი №ს16-24, 28.10.2024

დამტკიცებულია მმართველი საბჭოს გადაწყვეტილებით:

დადგენილება №26, 04.11.2024

საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა

არქეოლოგია

განათლების საფეხური: ბაკალავრიატი (უმაღლესი აკადემიური განათლების I საფეხური)

სწავლების ენა: ქართული

საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: აკადემიური/ძირითადი

დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი: 0222 ისტორია და არქეოლოგია

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: არქეოლოგიის ბაკალავრი / Bachelor of Archaeology

სწავლის ხანგრძლივობა: 4 წელი (8 სემესტრი)

საბაკალავრო პროგრამის მოცულობა: 240 კრედიტი

პროგრამის ხელმძღვანელი: ევროპის უნივერსიტეტის პროფესორი ალექსანდრე ნონეშვილი, ელ. ფოსტა: sandro-none@yahoo.com

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაიშვება სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მქონე პირი, რომელიც ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე სწავლის უფლებას მოიპოვებს ევროპის უნივერსიტეტში.

პროგრამაზე ჩარიცხვისთვის აბიტურიენტი ვალდებულია ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე ჩააბაროს შემდეგი საგნები:

ა) ქართულ ენა და ლიტერატურა (აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი: 51%);

ბ) უცხოური ენებიდან ერთ-ერთი შემდეგი ენა: ინგლისური ენა, გერმანული ენა, ფრანგული ენა, რუსული ენა (აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი: 40%);

გ) ერთ-ერთი შემდეგი საგანი: მათემატიკა/ისტორია/ლიტერატურა (აბიტურიენტმა უნდა გადალახოს კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი მათემატიკაში, ხოლო ისტორიასა და ლიტერატურაში - 51%). თითოეული საგნისთვის განკუთვნილი ადგილების რაოდენობა არ უნდა იყოს პროგრამაზე გამოცხადებული ადგილების 10%-ზე ნაკლები. ზუსტი პროცენტული განაწილება განისაზღვრება პროგრამის ხელმძღვანელის მიერ ადგილების გამოცხადებამდე.

პროგრამაზე ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე სწავლის უფლებას მოპოვებენ:

პირები, რომლებსაც „უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ერთიანი ეროვნული გამოცდების/საერთო სამაგისტრო გამოცდების გავლის გარეშე სწავლის უფლების მქონე აბიტურიენტების/მაგისტრანტობის კანდიდატების/სტუდენტების მიერ დოკუმენტების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 29 დეკემბრის №224/ნ ბრძანების საფუძველზე უფლება აქვთ ჩაირიცხონ უნივერსიტეტში ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე. აღნიშნული პირები ვალდებული არიან დაადასტურონ ქართული ენის B2 დონეზე ფლობა „ევროპის უნივერსიტეტის სტუდენტის ენობრივი კომპეტენციის დადგენის წესის“ შესაბამისად.

პროგრამაზე ასევე დაიშვებიან:

„უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გადასვლის წესისა და საფასურის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 4 თებერვლის №10/ნ ბრძანების შესაბამისად მობილობის წესით ჩარიცხული სტუდენტები.

პროგრამის აქტუალობა

საგანმანათლებლო პროგრამა სწავლობს კაცობრიობის ისტორიულ წარსულს, ნივთიერი კულტურის ძეგლების, არტეფაქტების, არქიტექტურული ძეგლების და ბიოფაქტების მიხედვით. იგი შეისწავლის საზოგადოების ისტორიას ადამიანთა სიცოცხლისა და საქმიანობის მატერიალური ნაშთების მიხედვით, იკვლევს ცალკეულ უძველეს საგნებს (შრომის და საბრძოლო იარაღები, ჭურჭელი, სამკაულები) და მთელ კომპლექსებს (ნასახლარები, ნაქალაქარები, განძები, სამაროვნები). მატერიალური ძეგლების ნაშთების ანალიზის საფუძველზე შესაძლებელი ხდება იმ ეპოქების სოციალურ-ეკონომიკური ისტორიის რესტავრაცია, რომლებიც წერილობით წყაროებში ნაკლებად ან საერთოდ არ არის აღწერილი.

არქეოლოგიური ძეგლები ერთადერთი წყაროა ადამიანთა საზოგადოების განვითარების ისტორიის უდიდესი ნაწილის შესასწავლად. არქეოლოგიას დიდი მნიშვნელობა აქვს დამწერლობიანი ეპოქების ისტორიულად შესასწავლადაც. არქეოლოგიური კვლევის შედეგები ავსებს და აზუსტებს წერილობითი წყაროების ცნობებს. არქეოლოგთა აღმოჩენილია თვით დამწერლობის უძველესი ძეგლებიც.

ნივთიერი ძეგლების მოსაპოვებლად ტარდება არქეოლოგიური გათხრები, რომლებსაც ჩვეულებრივ წინ უმდგის არქეოლოგიური დაზვერვა. განათხარი მასალის შესწავლისას არქეოლოგია ეყრდნობა ნივთიერი ძეგლების ასაკის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის საკუთარ მეთოდებს. ამგვარი შესწავლის შემდეგ არქეოლოგიური ძეგლი ისტორიულ წყაროდ იქცევა. არქეოლოგია ნივთიერი წყაროების მონაცემთა საფუძველზე ახდენს ძველ საზოგადოებათა კულტურულ და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის

რეკონსტრუქციას. ვინაიდან ადამიანთა საზოგადოების ისტორიული განვითარების ყოველ საფეხურზე ნივთიერი კულტურა და ყოფა კანონზომიერადაა დაკავშირებული სოციალურ-ეკონომიკურ ცხოვრებასთან.

არქეოლოგიის მიზანია ადამიანთა კულტურის, ისტორიის, კულტურული ევოლუციისა და ადამიანთა ქმედებისა და ეკოლოგიის საწყისებისა და განვითარების კვლევა. ეს ერთადერთი დისციპლინაა, რომელსაც ხელთ აქვს ადამიანის დამწერლობამდელი ისტორიის შესახებ ინფორმაციის შეგროვებისა და ინტერპრეტაციისთვის საჭირო მეთოდები და თეორია. მას ასევე კრიტიკული წვლილი შეაქვს ისტორიულად დოკუმენტური საზოგადოებების შესახებ ჩვენს წარმოდგენაზე.

ზემოაღნიშნული ნათლად ასახავს არქეოლოგიის კვალიფიციური სპეციალისტების მომზადების ქვეყნისა და საზოგადოების განვითარებისთვის მნიშვნელობას.

პროგრამის მიზანი

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია მოამზადოს საერთაშორისო და ადგილობრივი საგანმანათლებლო სივრცისა და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი კვალიფიკაციის, პროფესიული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების მქონე არქეოლოგი, რომელსაც აქვს:

1. არქეოლოგიის ფართო ცოდნა ცივილიზაციათა განვითარების ჭრილში კულტურულ-ისტორიული პროცესების შესასწავლად; მატერიალური კულტურის ნაშთის ზოგადი ქრონოლოგიური და კულტურული კუთვნილების, საქართველოსა და მსოფლიო კულტურის სისტემაში მისი ადგილის კვალიფიციურად განსაზღვრის, კონკრეტული არტეფაქტისა თუ ძეგლის სამეცნიერო და ეროვნული მნიშვნელობის, მისი მატერიალურ კულტურული ფასეულობის დადგენის და შესაბამისი პოზიციის ჩამოყალიბების უნარი.
2. არქეოლოგიის ცალკეული პერიოდების დინამიკისა და მისი მომიჯნავე დარგების (ჰუმანიტარული და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები) ურთიერთკავშირის შესახებ მულტიდისციპლინური კვლევების განხორციელებისა და არქეოლოგიურ ექსპედიციებში მონაწილეობის უნარი.
3. საბაზო კვლევის თანამედროვე პრინციპების გათვალისწინებითა და ეთიკური ნორმების დაცვით ქვეყნის მდიდარი, უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლის, წარმოჩენის და შენარჩუნების უნარი. ასევე, სამოქალაქო პასუხისმგებლობის, ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების, მორალურ-ეთიკური ნორმების გათვალისწინებით პროფესიულ სფეროში ნაყოფიერი საქმიანობის განხორციელების უნარი.

სწავლის შედეგები

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციათა ჩარჩოს მეექვსე დონეს (უმაღლესი განათლების პირველი საფეხური - ბაკალავრიატი) და უზრუნველყოფს კვალიფიკაციათა აღმწერის შესაბამისი სწავლის შედეგების მიღწევას.

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შედეგად კურსდამთავრებულს ჩამოუყალიბდება შემდეგი კომპეტენციები:

ცოდნა და გაცნობიერება

1. განმარტავს არქეოლოგიის საგანსა და მნიშვნელობას, მის სპეციფიკასა და ადგილს ჰუმანიტარულ და საზუნებისმეტყველებო მეცნიერებათა სისტემაში; აყალიბებს არქეოლოგიური კვლევის პროცესს - მასალის მოგროვებიდან გარდასულ საზოგადოებათა ისტორიის რეკონსტრუქციამდე;
2. განიხილავს არქეოლოგიური კვლევის მეთოდოლოგიას. ახდენს მატერიალური კულტურის ნაშთის ზოგადი ქრონოლოგიური და კულტურული კუთვნილების იდენტიფიცირებას, ნივთების ტიპოლოგიურ კლასიფიკაციასა და ინტერპრეტაციას; განიხილავს კონკრეტული არტეფაქტისა თუ ძეგლის სამეცნიერო და ეროვნულ მნიშვნელობას. განარჩევს მის ზოგად კულტურულ ფასეულობას;
3. არქეოლოგიური მასალისა და წერილობითი წყაროების საფუძველზე ახდენს ძველ საზოგადოებათა კულტურული, სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური მდგომარეობის შესწავლას, ასევე არქეოლოგიის მომიჯნავე დარგებისა და კლასიკური ენების დახმარებით ახდენს აღნიშნული პროცესების რეკონსტრუქციას; განიხილავს ისტორიულ-გეოგრაფიული ლანდშაფტის ფორმირების საკითხებს.
4. აღწერს კაცობრიობის ისტორიის განვითარების ეტაპებს. განარჩევს ქართული ხელოვნებისა და ხუროთმოძღვრების ნიმუშებს. განიხილავს საქართველოს ნივთიერ კულტურას მსოფლიო ისტორიული განვითარების კონტექსტში.

უნარები

5. აფასებს როგორც საკუთარ, ასევე არქეოლოგიურ მეცნიერებაში გამოთქმულ შეხედულებებს, შეაჯამებს ძირითად დებულებებს და წარადგენს მათ შესაბამისი საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით.
6. მოიძიებს სხვადასხვა სახის წყაროს (ბიბლიოთეკები, არქეოლოგიური ფონდები, არქივები და სხვ.), ანალიზებს, ახდენს მათ ინტერპრეტირებას, მსჯელობს თანმიმდევრულად და გამოაქვს შესაბამისი დასკვნები; ეთიკური სტანდარტების დაცვითა და შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით ატარებს კვლევას.
7. დარგობრივი სფეროსათვის შესაბამისი მეთოდების (ანალიზი და სინთეზი) გამოყენებით ანალიზებს ახალ და განყენებულ მონაცემებს; იყენებს სოციალურ და საკომუნიკაციო უნარებს.
8. ფლობს სავსელ არქეოლოგიური საქმიანობისათვის აუცილებელ კომპეტენციასა და პრაქტიკულ უნარებს: გეოსაინფორმაციო სისტემის გამოყენებით, ახდენს მოპოვებული ინფორმაციის დაფიქსირებას, დამუშავებასა და ანალიზს; წინასწარ ადგენს შესასრულებელი სამუშაოების გეგმას და ეფექტურად მართავს დროს.
9. ახდენს არქეოლოგიურ მასალაზე კამერალური სამუშაოების ჩატარებას. შედარებითი ანალიზის საფუძველზე, განსაზღვრავს მათ სავარაუდო თარიღს.

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა

10. აცნობიერებს ცალკეულ არქეოლოგიურ კულტურულ ღირებულებებს და მათ შესახებ არსებულ განსხვავებულ შეხედულებებს; სავსელ და კვლევითი სამუშაოების წარმართვის პროცესში იცავს პროფესიული კეთილსინდისიერებისა და ობიექტურობის, ასევე გუნდური მუშაობის პრინციპებს. ანალიზებს ადგილობრივ და საერთაშორისო წამყვან არქეოლოგიურ დაწესებულებებთან მუშაობის ინტეგრაციისა და კოორდინაციის აუცილებლობას.

პროგრამის მოცულობა

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა აგებულია კრედიტების ტრანსფერის ევროპული სისტემის (ECTS) საფუძველზე, სტუდენტზეა ორიენტირებული და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებისა და შედეგების მისაღწევად.

პროგრამის ხანგრძლივობა შეადგენს 4 აკადემიურ წელს (8 სემესტრს) და მოიცავს 240 კრედიტს (6000 საათს ჯამში).

1 კრედიტი მოიცავს 25 ასტრონომიულ საათს. კრედიტი დროს ერთეულში (სთ.) ასახავს სამუშაოს იმ მოცულობას, რომელიც საჭიროა სტუდენტის მიერ პროგრამის შესაბამისი სასწავლო კურსის ასათვისებლად და სწავლის შედეგების მისაღწევად. კრედიტი ითვალისწინებს საკონტაქტო და დამოუკიდებელი მუშაობის საათებს.

სემესტრის განმავლობაში სტუდენტმა უნდა დაძლიოს 30 კრედიტი (30 კრედიტი = 750 სთ.), ხოლო აკადემიური წლის განმავლობაში - 60 კრედიტი, თუმცა, სტუდენტის ინდივიდუალური დატვირთვიდან გამომდინარე, კრედიტების რაოდენობა აკადემიური წლის განმავლობაში შეიძლება იყოს 60-ზე ნაკლები ან მეტი, მაგრამ არაუმეტეს 75 კრედიტისა.

ერთი აკადემიური წელი მოიცავს 42 კვირას, ერთი სემესტრი 21 კვირას, მათ შორის 15 კვირა არის სასწავლო, დანარჩენი 6 კვირა კი სასესიო. მე-8-მე-9 კვირა ეთმობა შუალედურ გამოცდას, მე-18 და მე-19 კვირა დასკვნითი გამოცდების პერიოდია, ხოლო მე-20 და 21-ე კვირა დამატებითი გამოცდების პერიოდი. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედია დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღე.

პროგრამის სტრუქტურა

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა მოიცავს 240 კრედიტს, მათ შორის:

სავალდებულო თავისუფალი კომპონენტი, რომელიც ორიენტირებულია ზოგადი, ტრანსფერული უნარების განვითარებაზე - 29 კრედიტი;

ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო კომპონენტი (მათ შორის პრაქტიკის კომპონენტი - 10 კრედიტი და საბაკალავრო ნაშრომი - 7 კრედიტი) - 170 კრედიტი;

ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი კომპონენტი - 22 კრედიტი;

არჩევითი თავისუფალი კომპონენტი, რომელიც ასევე ორიენტირებულია ზოგადი ტრანსფერული უნარების განვითარებაზე და რომლის ფარგლებშიც სტუდენტს ეძლევა შესაძლებლობა აირჩიოს სასწავლო კურსები უნივერსიტეტში მოქმედი შესაბამისი საფეხურის ნებისმიერი საგანმანათლებლო პროგრამიდან, სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობების დაცვით - 19 კრედიტი.

არჩევითი თავისუფალი კომპონენტის კრედიტები, რომლის ფარგლებშიც სტუდენტს ეძლევა შესაძლებლობა აირჩიოს სასწავლო კურსები უნივერსიტეტში მოქმედი შესაბამისი საფეხურის ნებისმიერი საგანმანათლებლო პროგრამიდან, შესაძლებელია ათვისებულ იქნას არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების კრედიტებით.

სავალდებულოა ინგლისური ენის B2 დონეზე ცოდნის დადასტურება ან პროგრამის ფარგლებში მიღწევა. სტუდენტი ინგლისური ენის ცოდნის დონეს ადასტურებს „ევროპის უნივერსიტეტის სტუდენტის ენობრივი კომპეტენციის დადგენის წესის“ შესაბამისად. პროგრამის ფარგლებში სტუდენტი ინგლისური ენის სწავლას იწყებს „ევროპის უნივერსიტეტის სტუდენტის ენობრივი კომპეტენციის დადგენის წესის“ მიხედვით დადასტურებული დონიდან. იმ შემთხვევაში თუ სტუდენტი ვერ ადასტურებს ინგლისური ენის B1 დონეზე ფლობას, იგი პროგრამის ფარგლებში ინგლისური ენის სწავლას იწყებს აღნიშნული წესის მიხედვით დადასტურებული შესაბამისი დონიდან (ინგლისური ენა A1 / ინგლისური ენა A2). ინგლისური ენის B1 დონეზე დასაწყებად საჭირო დონეებს (ინგლისური ენა A1 / ინგლისური ენა A2) სტუდენტი სწავლობს პროგრამით გათვალისწინებული თავისუფალი კრედიტების ათვისებით. იმ შემთხვევაში, თუ სტუდენტი „ევროპის უნივერსიტეტის სტუდენტის ენობრივი კომპეტენციის დადგენის წესის“ შესაბამისად ადასტურებს ინგლისური ენის B2 დონეზე ფლობას, იგი თავისუფლდება ინგლისური ენის კომპონენტის ათვისებისგან და ინგლისური ენისთვის განკუთვნილ კრედიტებს (20 კრედიტი) ითვისებს ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების კრედიტებით. თუ სტუდენტის მიერ დადასტურებული დონე უფრო მაღალია, ვიდრე პროგრამით განსაზღვრული საწყისი დონე (B1.1), დარჩენილი კრედიტების მოცულობას სტუდენტი ივსებს ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების კრედიტებით.

საბაკალავრო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსები მიმართულია პროგრამაში დასახული მიზნების მიღწევაზე და სწავლის შედეგად მისაღები კვალიფიკაციის შესაბამისი კომპეტენციების ჩამოყალიბებაზე. მისაღწევი კომპეტენციების ფორმირების ლოგიკური თანმიმდევრობა განსაზღვრავს საბაკალავრო პროგრამის შინაარსს, სტრუქტურას და სასწავლო გეგმას.

საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტები, კომპონენტების კრედიტების მოცულობა, წინაპირობები და სემესტრების მიხედვით კომპონენტების განაწილება განსაზღვრულია დანართით პროგრამის სასწავლო გეგმა (იხ. **დანართი 5**).

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში სტუდენტის ცოდნის შეფასება დაფუძნებულია კრიტერიუმებზე, რომლებიც განსაზღვრავენ ფლობს თუ არა სტუდენტი პროგრამის კომპონენტით განსაზღვრულ სწავლის შედეგებს.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა შეესაბამება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანებით დამტკიცებულ „უმადლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესს“.

სწავლის შედეგების მიღწევა ფასდება შუალედური და დასკვნითი შეფასებებით, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას. სასწავლო კურსის მაქსიმალური საბოლოო შეფასება შეადგენს 100 ქულას.

შეფასების სისტემა ითვალისწინებს:

ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

(A) ფრიადი – 91-100 ქულა;

(B) ძალიან კარგი – 81-90 ქულა;

(C) კარგი – 71-80 ქულა;

(D) დამაკმაყოფილებელი – 61-70 ქულა;

(E) საკმარისი – 51-60 ქულა.

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) ჩაიჭრა – 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას სასწავლო კურსი/საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტში, უარყოფითი შეფასების (FX) მიღების შემთხვევაში სტუდენტს ეძლევა დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება. დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლებას სტუდენტი მოიპოვებს იმ შემთხვევაშიც, თუ მან დააგროვა საბოლოო შეფასების 51 ქულა ან მეტი, მაგრამ ვერ გადალახა დასკვნითი გამოცდისთვის განსაზღვრული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. დამატებითი გამოცდა ინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში.

სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებულ ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში.

შუალედური შეფასება დაყოფილია კომპონენტებად. შუალედური შეფასების სავალდებულო კომპონენტია შუალედური გამოცდა, რომელიც ტარდება მე-8-მე-9 კვირაში. შუალედური შეფასება გულისხმობს სამუშაო ჯგუფში მუშაობის/პრაქტიკური მუშაობის დროს სტუდენტების მუშაობის პროცესის, შუალედური გამოცდის და სტუდენტის დამოუკიდებელი სამუშაოს ჯამურ შეფასებას, ხოლო დასკვნითი შეფასება - დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. შუალედური და დასკვნითი შეფასებების მეთოდებს და მათ ხვედრით წილს განსაზღვრავს სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი შესაბამისი სილაბუსის ფარგლებში. სილაბუსში ასევე განმარტებულია თითოეული კომპონენტის შეფასების კრიტერიუმებიც.

დასკვნით გამოცდაზე სტუდენტი დაიშვება შუალედური შეფასების მინიმალური ზღვარის გადალახვის შემთხვევაში. დასკვნითი გამოცდა ჩაითვლება ჩაბარებულად დასკვნითი გამოცდის მინიმალური ზღვარის გადალახვის შემთხვევაში. შუალედური შეფასებისთვის და დასკვნითი გამოცდისთვის განსაზღვრულია შემდეგი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი: შუალედური შეფასების 50 %, დასკვნითი გამოცდის შეფასების 50% + 1 ქულა.

კრედიტი ათვისებულად ჩაითვლება თუკი შუალედური შეფასებისა და დასკვნითი გამოცდისთვის დადგენილი მინიმალური ზღვრების გადალახვის საფუძველზე სტუდენტის მიერ მიღებული ქულების ჯამი შეადგენს 51 ქულას ან მეტს.

სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი, სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით უფლებამოსილია სილაბუსით განსაზღვროს განსხვავებული (უფრო მაღალი) შუალედური და დასკვნითი შეფასებების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნის შესაბამისად.

სასწავლო კურსის განმახორციელებელი პერსონალი, მიზნების, სწავლის შედეგების და სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით ასევე უფლებამოსილია შეფასების მეთოდში/მეთოდებში განსაზღვროს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. შეფასების მეთოდში/მეთოდებში მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის

არსებობის შემთხვევაში, კრედიტის მინიჭება შესაძლებელი იქნება თითოეულ შეფასების მეთოდში არსებული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის გადალახვის, თითოეულ შეფასების კომპონენტში (შუალედური და დასკვნითი შეფასება) არსებული მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის გადალახვისა და შუალედურ და დასკვნით შეფასებებში მიღებული ქულების დაჯამების შედეგად მინიმუმ 51 ქულის მიღების შემთხვევაში.

სტუდენტის მიერ სასწავლო პროგრამის ფარგლებში მიღწეული სწავლის შედეგების ობიექტურად და სრულფასოვნად შეფასებისათვის არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში გამოიყენება როგორც განმავითარებელი, ისე განმსაზღვრელი შეფასებები. განმავითარებელი შეფასების გამოყენების მიზანია სტუდენტის განვითარების ხელშეწყობა და სწავლის ხარისხის გაუმჯობესება. განმსაზღვრელი შეფასების გამოყენების მიზანი კი არის სწავლის ხარისხის გაკონტროლება, სასწავლო კურსის სილაბუს(ებ)ით დადგენილი შედეგების სტუდენტის მიერ მიღწევის შეფასება, აკადემიური მოსწრების დონის განსაზღვრა.

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსების ფარგლებში გამოყენებული შეფასების მეთოდების მიზანია, ობიექტური და გამჭვირვალე, სასწავლო კურსის მიზნებზე და მის სპეციფიკაზე ორიენტირებული კრიტერიუმების გამოყენებით, დაადასტუროს თითოეული სტუდენტის მიერ შესაბამისი სასწავლო კურსის სწავლის შედეგების მიღწევა.

საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში, შუალედური და დასკვნითი შეფასებებისას გამოყენებულია შეფასების შემდეგი მეთოდები:

დისკუსია/დებატები - შეფასების მეთოდი, რომლის ფარგლებშიც სტუდენტები იხილავენ კონკრეტულ პრობლემას/თემას/საკითხს და ფასდებიან არგუმენტებითა და კონტრარგუმენტებით ოპერირების, დასკვნის გაკეთების, თვითრეფლექსიის, ანალიტიკური უნარების და სხვა რელევანტური კრიტერიუმების მიხედვით.

პრეზენტაცია - შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სტუდენტის მიერ სასწავლო მასალის, რეფერატის ან საბაკალავრო ნაშრომის ჯგუფის წინაშე ვიზუალური საშუალებების თანხლებით წარდგენის შეფასებას. პრეზენტაცია ამოწმებს სტუდენტის გადმოცემის მანერას, ტექნიკასთან მუშაობის უნარს, პრეზენტაბელურობას, მოწოდებული ინფორმაციის ადეკვატურობას, აუდიტორიასთან მუშაობის უნარს, კითხვებზე პასუხების გაცემის, არგუმენტირებული მსჯელობის უნარს და სხვა.

რეფერატი - შეფასების მეთოდი, რომელიც მოითხოვს სტუდენტის მხრიდან წიგნების, სტატიების, სხვა სამეცნიერო ნაშრომების მიმოხილვას, კრიტიკულ ანალიზს, კომენტირებას და საკუთარი პოზიციის კონსტატაციას წერილობითი ფორმით. რეფერატის შეფასებისას ლექტორი ძირითადად ამოწმებს სტუდენტის უნარს, წეროს აკადემიურად, გაიაზროს სხვადასხვა ავტორის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, შეუპირისპიროს ისინი ერთმანეთს, მოახდინოს მათი ერთიან ტექსტად ფორმირება, იკვლიოს დამოუკიდებლად და გააკეთოს დასკვნები. ლექტორმა შეიძლება, მოითხოვოს რეფერატის წარდგენა კლასის წინაშე თვალსაჩინოებების გამოყენებით, რა შემთხვევაშიც პრეზენტაცია ექვემდებარება დამატებით შეფასებას.

პროექტი - შეფასების მეთოდი, რომელიც ამოწმებს სტუდენტ(ებ)ის მხრიდან კონკრეტული პრობლემის გადაჭრის ან ინიციატივის განხორციელებისკენ მიმართული მრავალმხრივი სამუშაოების შედეგებს. პროექტი მოიცავს დაგეგმვის, კვლევის, პრაქტიკული აქტივობისა და შედეგების წარმოდგენის (პრეზენტაციის) ეტაპებს და იგი შეიძლება, განხორციელდეს როგორც ინდივიდუალურად, ისე ჯგუფურად. როგორც წესი, პროექტის საკითხებს სტუდენტ(ებ)ი რამდენიმე კვირის განმავლობაში ამუშავებენ და შემდეგ

წარუდგენენ კლასს, თუმცა არსებობს მინი და შესაბამისად, ხანმოკლე დროში განხორციელებადი პროექტებიც. როგორც შეფასების მეთოდი, პროექტი ავლენს სტუდენტის კვლევით, შემოქმედებით, და კომუნიკაციურ უნარ-ჩვევებს, ხოლო ჯგუფური მუშაობის შემთხვევაში - თანამშრომლობის უნარსაც.

ქვიზი - შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ლექტორის მიერ სტუდენტების წერილობით გამოკითხვას ღია ან/და დახურული შეკითხვებით. ქვიზის მიზანია, შეამოწმოს სტუდენტების მიმდინარე ცოდნა.

ტესტი - (დახურული შეკითხვებით) - საშუალებას იძლევა მოკლე დროში შემოწმდეს მნიშვნელოვანი მოცულობის მასალის ცოდნის დონე, აგრეთვე, საკვანძო საკითხებზე ყურადღების კონცენტრირებისა და დეტალებზე ორიენტირების უნარი. დახურულ კითხვებზე პასუხის გაცემისას სტუდენტებს არჩევანის გაკეთება უწევთ ალტერნატიულ ვერსიებს შორის

თეორიული საკითხი/თემა/ღია კითხვა - შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ლექტორის მიერ სტუდენტისთვის თავისუფალი ხასიათის წერითი დავალების მიცემას, რომელიც არ არის სტანდარტიზებული, თუმცა განსაზღვრულია თემატიკა და/ან სათაური, რომელზე დაყრდნობითაც სტუდენტს ევალება პასუხის დაწერა. შეფასების მეთოდი საშუალებას იძლევა შემოწმდეს, თუ რამდენად სწორად ესმის სტუდენტს დასმული კითხვის შინაარსი, განსახილველი საკითხი. შეფასების პროცესში ვლინდება პროგრამით გათვალისწინებული მასალის ფლობის დონე და ხარისხი, ინფორმაციის/მონაცემების კრიტიკული გააზრებისა და ანალიზის, დასკვნების დამოუკიდებლად, ლოგიკურად და არგუმენტირებულად ჩამოყალიბების უნარი.

სამუშაო ჯგუფში აქტიურობა/ზეპირი გამოკითხვა - შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ლექტორის მხრიდან ცალკეული სტუდენტისთვის კითხვების დასმას ლექციის დროს ახსნილი და მათ მიერ დამოუკიდებლად დამუშავებული მასალის შესახებ მათი ცოდნის გამომჟღავნებისა და შეფასების მიზნით. ზეპირი გამოკითხვის შეფასებისას სტანდარტულად ექცევა ყურადღება სტუდენტის სისხარტეს, პასუხების ადეკვატურობა/რელევანტურობას, ფაქტების სიზუსტეს, გასაგებ ენაზე გადმოცემის უნარს, დამაჯერებლობას და სხვა.

პრაქტიკული საგარჯიშო/დავალება - შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სტუდენტის მიერ ტექნიკური ან/და ქცევითი უნარების გამოვლენის ხარისხის შემოწმებას. შეფასება შეიძლება დამოკიდებული იყოს საბოლოო რეზულტატზე, მტკიცებულებაზე (პროდუქტი) ან აქტივობის შესრულების პროცესზე. დასაშვებია ორივე ვარიანტის კომბინაცია.

რეცენზირება - შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სტუდენტების მიერ ერთმანეთის შესრულებული ნაშრომების განხილვასა და შეფასებას წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმების შესაბამისად. აღნიშნული მეთოდი სტუდენტებს განუვითარებს თვითშეფასებისა და კრიტიკული აზროვნების უნარს.

პროგრამით დადგენილი სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების ცხრილი, სადაც აღწერილია თითოეული სწავლის შედეგის შეფასების ინდიკატორები, მითითებულია შეფასების დონეები და რუბრიკები, ასევე, განსაზღვრულია შედეგების შეფასების პერიოდულობა, წარმოდგენილია პროგრამის დანართის სახით.

დასაქმების სფერო

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებული მზადაა სიძველეთა პროფილის მქონე საინფორმაციო ბიბლიოგრაფიული, სარეფერენტო, საარქივო-სამუზეუმო, მეთოდიკური საქმიანობისათვის. მას შეუძლია დასაქმდეს არქეოლოგიურ ექსპედიციებში სპეციალისტად, მუზეუმში სპეციალისტად, ექსკურსიამდლოლად, ბიბლიოთეკაში სპეციალისტად, ტურისტულ კომპანიაში ისტორიული ძეგლების ექსკურსიამდლოლად, მასმედიაში (საგაზეთო, საჟურნალო, ტელე და რადიო რედაქციაში) არქეოლოგ-ექსპერტად, ნებისმიერ ეროვნულ სახელმწიფოებრივ სტრუქტურებში (მათ შორის, სამთავრობო უწყებებში) სიძველეთმცოდნის ექსპერტად, არქივებში სპეციალისტად, არქივარიუსად, კერძო გალერეებში, სახელმწიფო მუზეუმებში, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოში, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში, საერთაშორისო და ადგილობრივ არქეოლოგიურ პროექტებში.

სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა

არქეოლოგიის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს სწავლის გაგრძელება შეუძლია უმაღლესი აკადემიური განათლების მეორე საფეხურზე - მაგისტრატურაში, კანონდებლობით დადგენილი წესით.

პროგრამის ხელმძღვანელი:

პროფ. ალექსანდრე ნონეშვილი

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის მ.შ:

სოფიო ხუნდაძე